

KRACHY FIREM

Krachů přibylo o polovinu... Soud? Silná koruna slábnoucí, poplatky v zahraničí a neochota bank půjčovat.

Adna Janek, Marie Lasonová, Karola Málková spekulujeme

Následující text není anekdota, ale spíše popis rozhovoru, které dnes vedou nad slábnoucí piva či vína lidé po celé republice. Zlírání už nemusí te chodit. Měli nám dnes vtoránek a pověsili první. »U nás ještě vyspínávají s věhlasými bankami, a říká dluhy. »Why ještě vyrábíme, ale jak dlouho, kdo ví, a doplnit třetí. Česko totiž rozhodně není osrůvkem klidu v rozbouraném moři finanční krize, jak ještě nám podám zammab z úst politiků a analytiků. Neopak prozradí právě vínu bankovní, která navíc ještě neudělala svou největší sílu.

Pohroma taprve příjde

A jak o vlastně všechno může dopadnout? Týdeník Ekonom zjistil, že například podle

údajů úvěrové pojišťovny Euler Hermes Česko (je součástí nadnárodní skupiny Euler Hermes, největšího světového seskupení v oblasti úvěrového pojištění) bylo v loňském roce podáno nejvíce nových návrhů na insolvenční padl v 5141 případech, přičemž do toho čísla jsou zahrnuti i zhrasníci. Situace ne prohlášených konkurzů bylo podle údajů Euler Hermes 1720. Rok 2008 byl tak po dlouhé době prvním, kdy se počet bankrotů zvýšil. Od roku 2001 totiž postupně klesal. A v roce 2007 tak byl vyhlášen úpadek jen v 1115 případech.

Vloni tak vyskočilo toto číslo zhruba o polovinu. »Loňský rok ještě nebyl tak katastrofální. Hlavní čísla se ukázala křes. Nejhorší bude první pololetí. To se totiž taprve pořádně projeví dopady krize, která nejsilnější dopad

la až v posledních měsících loňského roku, » domnívá se ekonom Miroslav Záměšník (NERV), kterou počátkem roku ustanvil přemier Mirek Topolánek.

A odhlady pojišťovny Euler Hermes mu dává za pravdu. Letos by podle její analýzy mělo úpadekové řízení postihnout 5200 firem a konkurz by měly soudy navrhnut v 1770 případech.

»Rozhodující bude třetí čtvrtletí. Pak se ukáže, zda bude situace kritická, » upozorňuje šéf pojišťovny společnosti Julius Křida. **Špatný závěr roku** Podobně neveselé vypadá situace podle statistik, které nezapočítávají drobné podnikatele, ale sledují jen obchodní společnosti. Tedy, které si za jmeno píší a. s. s. r. o. nebo třeba v. o. s.

KRIZE FIREM

Ty sleduje společnost Czech Credit Bureau (CCB), která je základem registru v České a nebankovního úvěrového registru v České republice a dodává řešení pro credit risk management a informace o obchodních subjektech. Podle její analýzy pro týdeník Ekonom, vycházející ze systému Cbhis.cz, vloni dopadla insolvence na 858 společností, to by ve srovnání s předchozím rokem nerypadlo nijak hrozně. V roce 2007 to totiž bylo jen o sedm firem méně.

Vývoj po jednotlivých čtvrtletích uplynulého roku ale ukazuje, že je důvod obávat se vlny bankrotů. V prvních třech kvartálech 2008 totiž vyhláso úpadek méně firem než v roce 2007. To, že nakonec bylo celkové množství více, mají na svědomí až poslední tři měsíce. V těch totiž zdražovalo odvacek podnikání vce v mezročním srovnání.

Loňský rok ještě nebyl tak katastrofální. Hlavní čísla se ukázou letos. Nejhorší bude první pololetí. Miroslav Záměšník, Ekonom, Daněřny

Vývoj bankrotů v roce 2009 ovlivní řada do určité míry protichůdných faktorů. »Če losetové finanční krize a následný hospodářský pokles podstatně sniží zahraniční poptávku po českých výrobcích a službách. Klesající výdaje domácností, i v důsledku očekávaného růstu nezaměstnanosti, omezí i poptávku vnitřní, » vyocelává Vera Kamenická z CCB.

»Zvýšená opatrnost bank, které jsou v důsledku finanční krize oslabnější, přijíždí peněz podnikům zůl přístup firem k finančním zdrojům. Dosaď oslabující kurz koruny však může pomoci vývozcům. Podnikům situaci usnadní i cena ropy, která je ve srovnání s první polovinou roku 2008 nižší, » doplňuje. Konkrétně čísla ale neuvádí.

Skláři nebo stavěči?

Mezi těmi, kdo se loni museli smířit s krachem, byly například společnosti Karlůvarský porcelán, Skláry Bohemia, Slazan Frydek-Mátek, Olšanské papírny, Czech Aircraft Works nebo Masary průmysl Česká Lípa. A letos hned od počátku roku se k nim přidávají další. Do insolvence se dostala například pražská stavební společnost

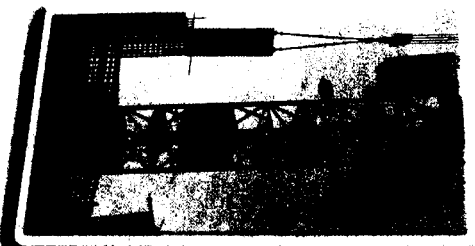
CZECH AIRCRAFT WORKS KUMOVCE

Zalidžený výrobce sportovních letadel se kvůli dalším propadl do insolvenčního řízení v srpnu. Foto: DA

MASNY PRŮMYSL Česká Lípa

Firma je v úpadku od října. Němci posílala samu společnost, která tak chce fašit španělskou finanční strukturu. V prosinci jí byla povolána reorganizace. Autor: Jan Havel, Selsk

PRŮMYŠLOVÉ STAVITELSTVÍ Brno

Společnost, která před lety pečovala o největší stavební firmu v Brně, je v úpadku od října. Věřitelé po ní požádali přes tři miliony korun. Autor: Jan Havel, Selsk

CRYSTALEX Nový Bor

Na pletomku září a října vyvrcholily problémy skupiny BCI. Nepřítelá dočasně firma Crystalex Nový Bor negativně prokla mrostronem. V lednu zastavila výrobu a nyní je v úpadku. Foto: OK

Arceca, která již pět měsíců neplatila obchodním partnerům ani zaměstnancům. Stavění dřevěných domů totiž postil velmi silně propad popularity po rodinných domech na klic.

Majitelé firmy se pokoušeli najít strategického partnera, ale nepodařilo se. Jednáni dopadla neúspěšně. Uvedli v insolvenčním návrhu.

Podobně neúspěšných jednání lekos čeká české podnikatele zejména. Nejznámějším případem bankrotu jsou v posledních týdnech sklárny. Soud tak nedávno vyhlásil úpadek v novoborské sklárně Crystalex, která patří do skupiny Bohemia Crystalex Trading. Pro budoucnost firmy bude rozhodující vyhlášení konkurzu, který umožní prodej sklárny novému vlastníku. Otom, by se mělo rozhodnout na schůzi veřejně 12. března, uvedl mluvčí skupiny Karel Šanec.

Nevěste se ani papírům
Větší část banky sklárnam odčerpaly vesle. rou honorov, takže není ani na mzdy. Za-

měšanec ještě stále doufali, že se jejich podnik přeje ten podatel zachránit. Nakonec ale museli napřáhnout porceance Karolína v Karolince na Veselnu nramo doobezpravy fci lidem: Úz nechtode.

Druhová platění neschopnost je rozhodně jednou z hlavních příčin napjaté finanční situace mnoha firem

Jiřina Kuda, Eiler Hermes Assoc

Pres pňvodec odmítavy posoj se uvolll ministr financí Miroslav Kalousek, že sklárnám ze skupiny Bohemia Crystalex Trading pomůže, pokud přijdou s dobrou plámem restrukturalizace.

»Jsem ochotna pomoci při provozim finančních banky a insolvenčním správce budou ochotni neprodlele přistoupit k restrukturalizaci.

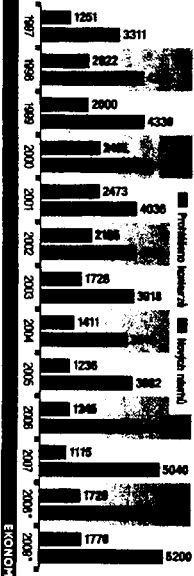
Sklárň a třeba také zaměstnanci karolínky v Karolince, kteří je na sklárny už nepojmou, tak mohou zase doufat. Úřady práce ale už nyní podávají na Veselnu s rekordním přílivem nezaměstnaných.

Kromě sklárň a savaobnivi patř k nejpřesnějšími oborim podle analýzy CCB automobily prymysl, doprava a také chemie a ocelárnský prymysl.

»Velké problémy mají i všechny firmy, které mají co do činění s výrobou a prodejem papíru,« doplňuje Kuda z Eiler Hermes. Zaměnk ještě upozornuje, že také cestovní ruch prožívá těžké období. »Turistika je nadstandard, a když lidé zejména na Západe omezují sportěbu, tak budou méně cestovat. Hoteliéři už nyní přes Vancee počítli mnohem nižší zájem o své služby.«

»V současnosti už cena roty, která prudce poklesla, neopak dává firmám skryté fiskální impulz. Neopak velmi těžké to mají s konprou. Je příliš volání, a na to se spale přepřavje.« mluví ekonom Z-

Počty konkurzů v ČR

Kde hledat hlavní příčiny krachů českých firem?

»Svou roli sehrála posilující korana v prvním pololetí loňského roku, která ztlasila stůmce vývozcům. A to především v oborech, ve kterých je silná závislá konkurence. K dalším faktorům patří vysoká cena roty v první polovině roku 2008, pokles zahraniční podopatvy a důsledku recese v závěru roku 2008 a nevyrovnaná struktura české ekonomiky, která je citlivá na výpadky v populace v několika málo odvě-

Hledá se šanci

»V současnosti už cena roty, která prudce poklesla, neopak dává firmám skryté fiskální impulz. Neopak velmi těžké to mají s konprou. Je příliš volání, a na to se spale přepřavje.« mluví ekonom Z-

Zákon jako nástek

Bankroty mají podle odborníků jednu nepřehlenu vlnost – dočasnou dčak. »Druhová platění neschopnost je rozhodně jednou z hlavních příčin napjaté finanční situace mnoha firem. Čísla mluví za vše. V loňském roce se zvýšil počet

1770 firem a zřizovatelství

Ministerstvo spravedlnosti již začalo upravovat insolvenčního práva připravovat. »Navrhujeme celkem dvacet změn ve vrbě na finanční krizi. Cílem je upravit zákon tak, aby dal podnikatelům větší šanci přežít,« vysvětluje právník Bohumil Havel, člen expertní skupiny při resortu spr-

vích. »Vypocítává Ondřej Přehrančík, dnu autor analýzy CCB.

»Ke srážení poplatky došlo jak v zahraničí, tak na domácím trhu. Někdy ve třetím čtvrtletí tohoto roku by se to mělo začít zlepšovat, ale nebude se to týkat exportů do Evropy, ti budou krizi postizovat dle. « doplňuje k tomu Karel Havlíček, místopředseda Asociace mlych a středních podniků a zároveň šéf firmy Sindat Group, která se zabývá obchodem, poradenskými a projektovými službami.

»V současnosti jsou banky ochotné maximálně prodloužit stávající úvěr, ale získat nový je obtížné. Karel Havlíček, Asociace mlych a středních podniků.

Dalším strastkem firem je insolvenční zákon. »Zatím se v mnoha případech jedná o pouhý insolvenčního zákona jako náhlokovito prostředku v obchodních sporrech, což může pro některé společnosti mít fatální následky,« uvádí Kuda.

» V současnosti jsou banky ochotné maximálně prodloužit stávající úvěr, ale získat nový je obtížné. Karel Havlíček, Asociace mlych a středních podniků.

Dalším strastkem firem je insolvenční zákon. »Zatím se v mnoha případech jedná o pouhý insolvenčního zákona jako náhlokovito prostředku v obchodních sporrech, což může pro některé společnosti mít fatální následky,« uvádí Kuda.

Právě insolvenční zákon si chce vzít na paškách premiérová ekonomická rada. »Je to jedna z věcí, kterou budeme pečlivě zkoumat, a chceme navrhnout některé úpravy. No obstante je v této době budeme potřebovat,« uvedl stamovisko NERV její další člen Tomáš Sedláček, ekonom z CSOB.

»V současnosti už cena roty, která prudce poklesla, neopak dává firmám skryté fiskální impulz. Neopak velmi těžké to mají s konprou. Je příliš volání, a na to se spale přepřavje.« mluví ekonom Z-

Ministerstvo spravedlnosti již začalo upravovat insolvenčního práva připravovat. »Navrhujeme celkem dvacet změn ve vrbě na finanční krizi. Cílem je upravit zákon tak, aby dal podnikatelům větší šanci přežít,« vysvětluje právník Bohumil Havel, člen expertní skupiny při resortu spr-

Některé změny by měly být oňány jena předchozí krize, období. Nemrý, jdu po třech imcích: dát podnikům v problemem, ovšem ještě sávozasobným provozem lepšív zbrank do rukou při vyřezávání s věřiteli. V pomoci by se měl angažovat i stát tím, že podnikům/reorganizace odložil některé platby, třeba na sociální pojištění. A konečně vzniknou by měly i paragrafy, které zajistí, aby zaměstnané nezastávali bez mezd, jako je tomu nyní například v průběhu jeho

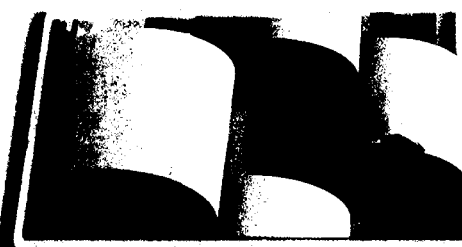
KARLOVARSKÝ PORCELÁN
Karlový Vary

První zří a firma byl tragický i pro společnost Porcela Plus. Další firma Karlovarský porcelán byla v úspechu od poloviny října, v prosinci byl vyhlášen konkurs na emarktu i-aceur-Rec: Dk

SLEZAN
Frýdek-Místek

Firma zabývala se výrobou přízí a textilní spoda do textilovceho řezání v prosinci. Ve stejném měsíci skončila v úspechu i textilka Loana. Karlový Vary, M: Česko

OLŠANSKÉ PAPIRNY
Lukavice

O úspechu papírnyce společnosti bylo rozhodnuto v prosinci. Důvod? Příslibní neúspěch. Karlový Vary, M: Česko

CE WOOD
Zlín

Nevelký buzemrský lesnický holding působil na celém území Česka v úvodu do insolvenčního řízení tento výše. Rec: Dk

insolvenčního řízení ve sklárnách ze skupiny Bohemia Crystal, Trading.

Žádnou paniku

Přihlížet sečtate ale Havlicek z Asociace majích a středních podniků odmítá. «Samočinitel že krachů přibude, ale nevzniká val bych velkou paniku. Věřitelé už tu proceduru vykoušeli a dobře vědí, že výšečnost insolvenčního řízení není nízká vysoká. Pohybje se pod deseti procenty. Proto se raději než někoho poslat do krachu pokusí do-mluvit na rozložení splátek a domluví se. Aby těch problémů české firmy neměly málo, banly se jim zdráhají půjčovat. Podle exkluzivního průzkumu Hospodářské ko-časnosti jsou banly ochotné přinejlepším

Kromě sklárů a stavebních patří k nejpostupnějším automobilový průmysl, doprava, chemický a ocelářský průmysl.

stoup k úvěru dvě třetiny firem (viz Ekonom 2. 2/2009). «Částečně cizí peníze je plínom pro podnikání nezbytné. To vyvolává také domínový efekt. Banka vám nepůjčí, vy nezaplatíte od-časnosti jsou banly ochotné přinejlepším

produktů stávající úvěr, ale získat nový je obtížné. «Vysvětluje Havlicek. «Banly nechtějí likvidovat a teď nechcejí půjčovat. Psýchóza zespáranosti stavu firem se ještě prohloubí ve druhém čtvrtletí, až se začnou vyhlazovat hospodářské výsledky. I velmi zdravé firmy je budou mít to-časnosti jsou banly ochotné přinejlepším

«Vy byste nekoumu půjčili?« ptá se ekono- Záměrník. «Banly měří, jak budou vypadat tržby firem. Navíc exportéři siče přiznávají problémy s odběrem, ale že například zkrachoval nějaký jeho zákazník, se srova-časnosti jsou banly ochotné přinejlepším

BANKROT – až poslední krok v úpadkovém řízení

- » Insolvenční zákon rozlišuje dva druhy úspechu řešení (úspěšnou insolvenční) a Průběh insolvenčního řízení, jestliže ne všichni věřitelé a věřitelé, jsou přetěžováni zástavou jsou podstatně 30 dnů po půl splatnosti a tyto zástavy není schopni platit.
- » Průběhem se rozumí stav, kdy má dlužník více věřitelů a soum jeho zástavy převyšuje hodnotu jeho majetku.
- » Insolvenční zákon má možnost lakovy hrozící úspechu, který nastává situací, kdy za před- podléhá, že dlužník nebude schopen řídit a číst správně podstatnou část svých podnikatelských záležitostí.
- » V praxi řadí insolvenční řízení soudu příjme insolvenční návrh, může to podstatně firma sama nebo věřitelé, během dvou hodin ho začne řídit insolvenční řízení.
- » Po zveřejnění návrhu v insolvenčním řízení má věřitel možnost do 60 dnů měsíce na přehledně požadovat.
- » Insolvenční postupe dlužníkovi možnost, aby se s věřiteli vyroval ještě před provedením odevno insolvenčního řízení, a to tím, že po dobu jeho trvání může vydat rozhodnutí o úspechu.
- » Měření na vyhlášení insolvenčního řízení dlužník podst do svého dluh od podstatně insolvenčního řízení.
- » Měření na vyhlášení insolvenčního řízení věřitel podst do partnerů dluh od podstatně insolvenčního řízení.
- » V určité fázi insolvenční soudu rozhodne o záznamu insolvenčního řízení, který rozhodnutí má tři měsíce ode dne rozhodnutí o úspechu.

zika. To, že je to myslakový kolektivní akce strany bankovního sektoru, je pochopitel- ne. «Vysvětluje Zámečnick.

Bylo už i hůř

Ačkoli strach českých firem vypadal nere- sete, bylo již hůř. Konec devadesátých let a počátek nového století předstíralo po- banlního naprostou zlet. Tehdy tisíců zkrachovaných firem přeskročila výrazně hranici 2000 zárok. Čeká Česko něco podobného i nyní, když celosvětová krize žene firmy do úpadku, což narást bankrotů o polovinu při srovnání let 2007 a 2008 jen potvrzuje? «Firmy jsou nyní rozhodně v lepší finanční kondici než ke konci devadesátých let. Jak to ale všechno dopadne, není jasné, protože letošní rok přináší klisovití tržby, které tehdy nebyly. «uvádí Zámečnick. Havlicek z Asociace majích a středních podniků je ještě o poznání optimističtější. «Tehdy se zkrachovaly firmy po usičích jako na běžícím pásu. Tímna to není starý. Do to- ho se přifotostavala konkurence a padaly ban- ky. Dnes je ten stav rozhodně mnohem sta- blitější. «stědli.

Nejsem v tom samí

Česká republika ale rozhodně není sama. Kdo prožívá vlnu bankrotů. Krachuje se i za hranicemi, a to ve velkém. Například ve Spojených státech, kde krize vznikla a přelila se do celého světa, podle elektromobilů soudní databáze dleje daně k pěti tisícům krachů, pokud se započítá i nesolvatnost domácností. To znamená narást o 54 procent mezi roky 2007 a 2008.

Když je firma předlžená

- » Vydání spolek sama na sobě musí firma, když nemá dostatečný majetek na to, aby dovedla podnikatelské systémy i majetkové záležitosti.
- » První zástavní předpokladem předlžená je zástavní odevno věřitelů.
- » Druhým a podstatnějším předpokladem pro vyhlášení konkurzu je zkrachování majetku insolvenčního řízení na straně dlužníka a výše dluhů jeho zástav na straně dlužníka.
- » Samotná mála předpokladem spolek není povinnost podst němu na zástavní insolvenčního řízení bez zbytečného odkladu, pokud to se domluví nebo při několika pohledů má dostatek odevno úspechu.
- » Závěze odvolání odevno svůj povinnost podst němu nesplní, odpovídal věřitelům za dluh nebo jinou úplnu, která jim ten vznikne.

Kdyby tímto tempem bankrotů pokračovali,

tak za letošek to bude 1,2 až 1,4 milionu zkrachovaných subjektů. Československý výhled bankrotů zveřejnila ještě před koncem roku centrála úvěrové po- jistky, Euler Hermes. A rozhodně není ni- jak jarkový. Něžní má dopadnou Evropa. Počet úpadků dle postskvěto 16,7 procenta, v absolutním čísle to ale znamená, že se vy- spíhá na bezmála 200 tisíc. Podle Romera Grilla, hlavního ekonoma zmliněte pojišťovny, bude nehorší situace v automobilovém průmyslu, maloobchodu, textilním průmyslu a logistice.

Ostatně Evropské sdružení dodavatelů automobilového průmyslu už varovalo, že pokud jim vědy nepomohou dvítřetím ga- rancem, zkrachuje během příštího několika měsíců každý desátý výrobce automobilů. Neprůřezávideně podle první miso mezi evropskými státy si zřejmě spolezu Francie, kde by mělo zkrachovat 63 tisíc společností. Tím předčí i USA, přesozte tam má dle krajinidinnu rnsnu počtu insolvenčních než padesát procent. Do úpadku semav Americe přihlásit asi šedesát dva tisíc podniků.

Trochu lépe na tom bude například Ja- ponsko. Tam se předpokládá nárůst bankro- tů jen asi o dvacet procent. Navše druzo ale i zbyte vycházejícího slunce musela sáh- nou. V listopadu došlo k počet zkrachova- ných společností, které jsou kotované na burze, rekordů od druhé světové války. Pad- lojich 1277, přičemž většiny akciových spo- lečností bylo mezi nimi třicet.

Investice do exportu

A co by firmám v této situaci pomohlo? «Na krizi bych šel zvýšeným financováním ins- tud podporujících export. «uvádí v rozho- voru pro výhlední Ekonom bývalý ministr fi- nancí Ivan Kocmárek (viz Ekonom 2. 3/2009). S tím souhlasí i Havlicek z Asociace ma- jích a středních podniků. «Nyní je zbytečné lit další peníze do organizací typu Czech- Invest nebo CzechTrade, ty už svou práci od- vedly velmi dobře. Teď by větší část peněz měla plovat například do ECAP. «uvádí. Podle něj je současná situace na trhu při- ležitostí pro odevnět a kapitalizaci zajištěné firmy. Bankrotující společnosti se totiž dá podřídit «za hubičku. ■